

Adroddiad Blynyddol y Cyngor 2024/25

Crynodeb Gweithredol

The Council's Annual Report 2024/25

Executive Summary

sirgar.llyw.cymru
carmarthenshire.gov.wales

Cyflwyniad gan yr Arweinydd

Mae'n bleser gennyf gyflwyno Adroddiad Blynyddol Cyngor Sir Gaerfyrddin ar gyfer 2024/25; blwyddyn sydd wedi bod yn brawf i'n gwytnwch a'n hyblygrwydd. Ar draws y sir mae ein cymunedau, ein staff, ein partneriaid a'n busnesau wedi gweithio gyda'i gilydd i oresgyn heriau sylweddol, gan ddarparu'r gefnogaeth orau posibl i bob un o'r 188,000 o bobl y mae Sir Gâr yn gartref iddynt.

Fel sy'n wir o hyd, mae'r cyd-destun rydym yn gweithio ynddo dal yn gymhleth. Mae ein sir yn parhau i dyfu a newid, ac fel sefydliad rydym yn gweithio i gadw lan â hynny. Rydym yn parhau i wynebu'r realiti llym fod cyllid sector cyhoeddus wedi bod yn annigonol ers dros ddegawd, sydd wedi rhoi mwy o bwysau nag erioed ar ein gallu i gyflawni gwasanaethau hanfodol y mae ein preswylwyr yn dibynnu arnynt. Mae'r argyfwng costau byw, yr economi anwadal a'r newidiadau demograffig i gyd wedi cymhlethu'r galw cynyddol hwnnw.

Er gwaethaf yr holl wasgfeydd hyn, mae'r hyn gyflawnwyd yn y flwyddyn ddiwethaf wedi dangos grym gweledigaeth strategol, partneriaeth ac arloesi. Mae ein hymrwymiad i'n pedwar amcan llesiant wedi llywio pob gweithred: rhoi'r dechrau gorau posibl i blant mewn bywyd, galluogi pobl i fyw a heneiddio'n dda, meithrin cymunedau ffyniannus a gwydn, a moderneiddio ymhellach fel Cyngor gwydn, effeithlon.

Ym maes addysg a blynyddoedd cynnar rydym wedi parhau i hyrwyddo cynhwysiant, codi safonau ar draws ein hysgolion, ac ehangu'r ddarpariaeth gofal plant, gan sicrhau bod pob plentyn, beth bynnag ei gefndir, yn gallu cael cyfleoedd.

Mae ein rhaglen drawsnewid yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi cyflawni buddsoddiad sylweddol, gan ysgogi gwelliannau er gwaethaf cynnydd yn y galw. Mae rhaglenni iechyd a hamdden arloesol wedi ymgysylltu â miloedd o bobl, gan gefnogi llesiant corfforol a meddyliol.

I'n cymuned ehangach, mae mynd i'r afael â thlodi a chefnogi'r rhai sy'n wynebu caledi wedi bod yn flaenoriaeth allweddol. Trwy ymdrechion ein hymgynghorwyr Hwb a'n gwasanaeth Hwb Bach y Wlad, mae preswylwyr cymwys wedi cael cymorth i hawlio dros £7.5 miliwn mewn budd-daliadau. Rydym wedi ailddefnyddio tai gwag, cynnal tenantiaethau newydd, a gwneud cynnydd mewn tai fforddiadwy, gan dynnu dros £17 miliwn i lawr mewn Grantiau Tai Cymdeithasol ac ychwanegu 361 o dai newydd at ein stoc.

Mae ein hymagwedd gadarn at iechyd a gofal cymdeithasol wedi esgor ar ganlyniadau, gan leihau derbyniadau i'r ysbyty a galluogi unigolion i ddychwelyd adref yn gynt gyda'r cymorth iawn mewn lle. Mae'r llwybr Gartref yn Gyntaf a'r buddsoddiad cynyddol mewn gwasanaethau ataliol yn enghreifftiau allweddol o integreiddio effeithiol ac ymyrraeth gynnar, gan ddod â gwelliannau gweladwy i fywydau pobl agored i niwed.

Mae adferiad economaidd a thwf Sir Gaerfyrddin wedi'u galluogi drwy sicrhau dros £58 miliwn o gyllid, cefnogi dros 2,300 o fusnesau, a chreu neu ddiogelu miloedd o swyddi. Mae cynnydd da yn dal i gael ei wneud ar brosiectau strategol fel Pentre Awel, gan ddarparu cyfleusterau o'r radd flaenaf a chyfleoedd arloesol i'n cymunedau.

Ar yr un pryd, mae ein hymrwymiad i ddatgarboneiddio a bioamrywiaeth yn ddiwyro, gyda gostyngiad o 37% mewn allyriadau carbon wedi'u targedu ers ein blwyddyn gychwynnol, a dros hanner y tai Cyngor bellach yn cyrraedd safonau perfformiad ynni uwch.

Rydym hefyd yn cydnabod pwysigrwydd y Gymraeg a'r diwylliant i'n hunaniaeth ac wedi ymateb yn bendant i'r dirywiad yn nifer y siaradwyr Cymraeg drwy weithredu strategaethau a chynlluniau gweithredu newydd, cefnogi dysgu staff, a hyrwyddo mentrau celfyddydol bywiog.

Trwy gydol yr amser rydym wedi cadw ffocws ar lywodraethu, cydraddoldeb ac ymgysylltu, gan wrando ar ein preswylwyr a'n staff a sicrhau bod egwyddor datblygu cynaliadwy wrth wraidd popeth a wnawn. Mae'r adborth rydych chi'n ei roi drwy'r Arolwg Preswylwyr Blynyddol yn hynod ddefnyddiol i ni wrth i ni flaenoriaethu ein gwaith a'n hymrwymiadau yn y dyfodol. Mae moderneiddio a thrawsnewid wedi cyflymu trwy drawsnewid digidol, awtomeiddio, a ffyrdd mwy clyfar o weithio, gan ddarparu arbedion effeithlonrwydd a phrofiadau gwell i'r rheiny rydym yn eu gwasanaethu.

Rwyf am ddiolch i bawb sydd wedi cyfrannu at yr hyn a gyflawnwyd, ein gweithlu ymroddedig, ein partneriaid, ac, yn bwysicaf oll, pobl Sir Gaerfyrddin. Er gwaethaf yr heriau cymhleth sy'n ein hwynebu, rydym wedi dangos, trwy weithio fel un tîm â'n gwreiddiau yn ein gwerthoedd craidd, ein bod yn gallu cyflawni i'n cymunedau, heddiw ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Wrth i ni edrych ymlaen i'r flwyddyn sydd i ddod, rydym yn gwneud hynny gyda phenderfyniad o'r newydd er mwyn wynebu heriau, arloesi, a sicrhau bod Sir Gâr yn parhau i fod yn rhywle y gall pob unigolyn ffynnu ynddo.

Y Cynghorydd Darren Price

Arweinydd, Cyngor Sir Caerfyrddin

Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Gâr (CSG) yn sefydliad mawr a chymhleth, gyda thua 8,400 o weithwyr a chyllideb o dros £900 miliwn (refeniw a chyfalaf). Rydym yn gwasanaethu tua 188,000 o breswylwyr. Fel cynghorau ledled Cymru, rydym yn parhau i wynebu pwysau ariannol parhaus sy'n effeithio ar sut rydym yn cynllunio ac yn darparu gwasanaethau, tra'n cynnal ffocws ar ganlyniadau hirdymor i bobl a chymunedau.

Mae'r adroddiad blynyddol llawn yn rhoi trosolwg o'r cynnydd a wnaed yn ystod 2024/25 yn erbyn pedwar amcan llesiant y Cyngor, a gynlluniwyd i fynd i'r afael â heriau mwyaf brys Sir Gaerfyrddin a mwyafu ein cyfraniad at y **saith nod llesiant cenedlaethol**. Mae wedi'i fwriadu i helpu preswylwyr, defnyddwyr gwasanaeth, a rhanddeiliaid i ddeall sut rydym yn perfformio. Mae'n cefnogi ein dyletswyddau adrodd statudol a hunanasesu, gan gynnwys y rhai sy'n deillio o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, a Dyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol yn Neddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023.

Yn ystod 2024/25, cafodd ein gwaith ei arwain gan bedwar amcan llesiant:

1. **Galluogi ein plant a'n pobl ifanc i gael y dechrau gorau posibl mewn bywyd. (Dechrau'n Dda / Start Well)**
2. **Galluogi ein preswylwyr i fyw ac i heneiddio'n dda. (Byw a Heneiddio'n Dda / Live and Age Well)**
3. **Galluogi ein cymunedau a'n hamgylchedd i fod yn iach, yn ddiogel, ac yn llewyrchus. (Cymunedau Ffyniannus / Prosperous Communities)**
4. **Parhau i foderneiddio a datblygu fel Cyngor gwydn ac effeithlon. (Ein Cyngor / Our Council)**

Cefnogir yr amcanion hyn gan ganlyniadau sy'n ein helpu i olrhain cynnydd ac i lywio gweithgarwch ar draws y sefydliad. Ceir rhagor o fanylion yn ein **Strategaeth Gorfforaethol 2022–2027**, a ddatblygwyd yn dilyn asesiad o anghenion a phroses ymgynghori.

Sut rydym yn mesur cynnydd ac yn dysgu

Rydym yn asesu cynnydd gan ddefnyddio ystod eang o dystiolaeth, gan gynnwys ein hunanasesiad, gwybodaeth perfformiad gwasanaeth a chorfforaethol, adborth a chanfyddiadau ymgynghori, ac adroddiadau rheoleiddiol. Rydym hefyd yn ystyried tueddiadau dros amser a sut mae Sir Gaerfyrddin yn cymharu â chynghorau eraill yng Nghymru. I'n cefnogi hyn, rydym yn defnyddio set o ddangosyddion a mesurau a dynnir o wybodaeth ar lefel poblogaeth ac o fesurau perfformiad dan reolaeth y Cyngor, fel y gallwn ystyried y dystiolaeth yn ei chyfanrwydd.

Mae ein hamcanion llesiant yn darparu'r fframwaith strategol ar gyfer hunanasesu—gan ein helpu i ddeall sut mae ein swyddogaethau, ein hadnoddau, ein trefniadau llywodraethu a rheoli risg yn cyfrannu at ganlyniadau, a beth sydd angen i ni ei wella. Caiff perfformiad gwasanaeth unigol ei reoli drwy Gynlluniau Busnes Adrannol a'n **Fframwaith Rheoli Perfformiad**, yn seiliedig ar gylch Cynllunio/Gwneud/Adolygu.

Egwyddorion allweddol sy'n sail i'n dull

Ein gweledigaeth yw: 'Datblygu Sir Gaerfyrddin Gyda'n Gilydd: Un Cyngor, Un Weledigaeth, Un Llais.' Mae ein gwerthoedd a'n hymddygiadau craidd yn llywio sut rydym yn gweithio ac yn gwneud penderfyniadau, gan gynnwys gweithio fel un tîm, canolbwyntio ar gwsmeriaid, gwrando i wella, ymdrechu am ragoriaeth, gweithredu gydag uniondeb a chymryd cyfrifoldeb personol.

Mae llywodraethu yn ganolog i sut rydym yn diogelu arian cyhoeddus, cydymffurfio â safonau cyfreithiol a phroffesiynol, a sicrhau gwelliant parhaus. Mae ein dull wedi'i nodi yn y **Fframwaith Llywodraethu**, ac mae'n cael ei gefnogi gan ein Datganiad Llywodraethu Blynyddol o fewn y **Datganiad o Gyfrifon**.

Rydym wedi ymrwymo i degwch a chydaddoldeb ym mhob dim a wnawn—fel cyflogwr, darparwr gwasanaeth ac arweinydd cymunedol. Mae ein hymrwymadau wedi'u nodi yn y **Cynllun Cydraddoldeb Strategol**, sy'n canolbwyntio ar gyflawni canlyniadau cydraddoldeb mesuradwy a sicrhau bod pawb yn gallu cael mynediad at wasanaethau ac yn cael eu trin yn deg. Ein hamcanion cydraddoldeb ar gyfer 2024–2028 yw:

- Bod yn gyflogwr o ddewis.
- Galluogi ein preswylwyr i fyw ac i heneiddio'n dda.
- Ymgorffori Cydlyniant Cymunedol yn ein sefydliad ac yn ein cymuned.
- Diogelu a chryfhau cydraddoldeb a hawliau dynol.

Amcan Llesiant 1

Galluogi ein plant a'n pobl ifanc i gael y dechrau gorau posibl mewn bywyd (Dechrau'n Dda)

Trosolwg o'r Cynnydd

Mae'r Cyngor yn credu bod pob plentyn yn haeddu'r dechrau gorau mewn bywyd beth bynnag ei gefndir. Mae sicrhau bod gan blant sylfaen gref yn gynnar yn eu rhoi ar lwybr sy'n cyfyngu ar effeithiau anghydraddoldeb ar draws canlyniadau iechyd a llesiant, cyflawniad addysgol, a statws economaidd. I'r Cyngor, beth sydd wrth wraidd gwneud hynny yw darparu'r gefnogaeth gywir i blant a theuluoedd pryd a lle mae ei hangen arnynt, gan ganolbwyntio ar atal ac ymyrraeth gynnar, darparu mynediad at fentrau iechyd a llesiant sy'n cyfoethogi, a system addysg sy'n helpu plant i fod gystal ag y gallant fod.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Cyngor wedi parhau â'i ymdrechion i fynd i'r afael â rhai heriau sylweddol. Er bod lefel y plant mewn tlodi wedi gostwng yn y sir, credir bod tua 30% yn dal i fyw mewn tlodi. Nid yw'r sefyllfa hon yn un sy'n unigryw i Sir Gaerfyrddin, ac rydym wedi ymrwymo i wneud popeth yn ein gallu i leihau effeithiau tlodi ar ein preswylwyr fel y nodir dan amcan llesiant 2. Mae darparu prydau ysgol maethlon am ddim yn parhau i fod yn flaenoriaeth, ac mae 25,000 o brydau bwyd yn cael eu darparu bob dydd yn ysgolion Sir Gaerfyrddin. Mae'r ddarpariaeth hon hefyd yn chwarae rhan bwysig wrth sicrhau bod plant yn cadw at ddiet iach a chytbwys. Ymhen amser, dylai hyn gyfrannu'n gadarnhaol at lefel gordewdra yn ystod plentynod yn y sir, sydd ar hyn o bryd yn 30% ar gyfer plant 4 i 5 oed. Mae'r lluo o fentrau chwaraeon a hamdden, fel 'Actif Unrhyw Le ar gyfer Ysgolion' a rhaglen nofio 'Sblash', wedi cynyddu'n sylweddol nifer y plant sy'n gwneud gweithgarwch corfforol, yn enwedig y rheiny o gefndiroedd difreintiedig.

Mae'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd o dan bwysau oherwydd galw mawr, yn enwedig o achos cymhlethdod y galw hwnnw a phrinder gweithlu. I gydnabod hyn, mae'r Cyngor wedi gwneud buddsoddiadau sylweddol, gan gynnwys rhaglen drawsnewid sy'n canolbwyntio ar gynaliadwyedd hirdymor ar gyfer y gwasanaeth. Gan Sir Gaerfyrddin y mae'r nifer leiaf o blant sy'n derbyn gofal o[1] gymharu ag Awdurdodau Lleol eraill yng Nghymru, ac roedd ychydig yn llai o blant mewn lleoliadau maeth ar ddiwedd y flwyddyn o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Fodd bynnag, mae prinder gofalwyr maeth yn lleol ac yn genedlaethol o hyd sy'n effeithio ar sefydlogrwydd lleoliadau. Mae'r Cyngor yn mynd i'r afael â hyn yn rhagweithiol trwy ymgyrchoedd recriwtio wedi'u targedu. Mae cynnydd da wedi'i wneud mewn Cartrefi Plant, ac rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod yr holl ofal preswyl yn cael ei ddarparu o fewn y sir erbyn 2026. Mae gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac ataliol yn parhau i ddarparu cymorth o ansawdd da sy'n cyflawni canlyniadau da i deuluoedd, er gwaethaf yr heriau sy'n ymwneud â'r galw cynyddol a chymhlethdod yr angen.

Mae'r cynnig gofal plant ledled y sir wedi cynyddu, ac mae cam 2 y broses o ehangu Gofal Plant Dechrau'n Deg wedi'i gyflwyno'n llawn. Bydd cam 3 yn cael ei gyflwyno yn ystod 2025/26.

[1] Per 10,000 of the population

Er gwaethaf wynebu heriau ariannu ac effeithiau parhaus y pandemig, mae cynnydd da wedi'i wneud o fewn Addysg. Mae'r diwygiadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) wedi'u cyflwyno, gan ehangu cymorth arbenigol, ac mae'r camau dilynol cadarnhaol wedi arolygiad Estyn yn dangos y cynnydd a wnaed. Ar ben hynny, mae seilwaith ysgolion wedi gweld datblygiadau drwy'r Rhaglen Moderneiddio Addysg, gan gynnwys cyfleusterau newydd ar gyfer darpariaeth cyfrwng Cymraeg ac addysg ADY. Mae datblygu'r cwricwlwm yn unol â Chwricwlwm Cymru hefyd wedi parhau i fod yn flaenoriaeth, gan hyrwyddo dysgu cynhwysol, cymunedol gyda phwyslais ar lythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol.

Mae presenoldeb ysgol yn parhau i fod yn bryder, a chyda'r sir mae'r lefelau presenoldeb isaf yng Nghymru. Mae gan y sir hefyd lefel gymharol uwch o ddysgwyr Addysg Ddewisol yn y Cartref sydd angen cymorth wedi'i deilwra. Rydym yn mynd i'r afael â'r heriau hyn yn rhagweithiol trwy farchnata a chymorth wedi'u targedu.

Amcan Llesiant 2

Galluogi ein preswylwyr i fyw a heneiddio'n dda (Byw a Heneiddio'n Dda)

Trosolwg o'r cynnydd

Mae patrwm demograffig Sir Gaerfyrddin yn newid mewn modd cadarnhaol. Mae pobl yn byw'n hirach oherwydd datblygiadau mewn gofal iechyd a gwelliant cyffredinol mewn safonau byw. O gofio hynny, mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gefnogi preswylwyr i fyw a heneiddio'n dda.

Er bod incwm wythnosol gros yn parhau i wella, credir bod tua 30% o aelwydydd yn byw mewn tlodi, ac mae'r costau byw cynyddol yn parhau i fod yn bryder i lawer o bobl ein sir. Mewn ymateb i hyn, mae gwaith y Grŵp Ymgynghorol Trechu Tlodi yn parhau ar gyflymder, gyda'n Cynllun Trechu Tlodi yn llywio'r gweithgarwch. Aed i ymdrech fawr i sicrhau bod preswylwyr yn gallu cael mynediad at y cymorth mae hawl ganddynt iddo drwy ein canolfannau Hwb a gwasanaeth Hwb Fach y Wlad.

Yn fwyfwy mae argaeledd tai fforddiadwy o ansawdd da, yn ogystal â chynnal buddsoddiad parhaus mewn tai presennol, yn flaenoriaeth i'r Cyngor. Mae mynediad at dai addas i'r diben yn hyrwyddo iechyd a llesiant ac yn sylfaen i well safonau byw. Mae ffocws ar gaffael eiddo sector preifat, ailddefnyddio cartrefi gwag, a datblygu tai newydd wedi golygu bod 361 o gartrefi ychwanegol wedi'u hychwanegu at y stoc dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae cynnydd da wedi'i wneud yn yr ymdrechion i ddatgarboneiddio'r stoc dai bresennol, sy'n lleihau allyriadau carbon a thlodi tanwydd.

Mae disgwyliad oes iach yn y Sir wedi gostwng yn achos dynion (59.2 mlynedd) a menywod (57.9 mlynedd). Bydd hyn yn arwain at gynnydd yn y galw am wasanaethau yn y dyfodol. I gydnabod hyn, rydym yn parhau â'n hymdrechion o ran ymyrraeth gynnar ac atal, sydd wedi gweld gostyngiad sylweddol mewn derbyniadau i'r ysbyty, gwell canlyniadau iechyd, ac arosiadau byrrach yn yr ysbyty. Mae hyn yn galluogi unigolion i ddychwelyd adref yn gynt gyda'r cymorth cywir ar waith. Mae lleihau dibyniaeth ar ofal preswyl yn flaenoriaeth allweddol, ac mae ffocws cryf ar ehangu opsiynau byw â chymorth sy'n hyrwyddo annibyniaeth.

Mae lluo o fentrau iechyd a llesiant ar gael i'n preswylwyr, gan ganolbwyntio ar gynyddu hygyrchedd a sicrhau bod ein cynnig yn diwallu anghenion amrywiol defnyddwyr gwasanaeth. Mae mentrau iechyd a llesiant yn parhau i gael eu cyflwyno mewn ffyrdd arloesol i sicrhau bod pawb yn gallu cael mynediad at fentrau ataliol. Mae nifer y preswylwyr yn Sir Gaerfyrddin sydd â dau ymddygiad iach neu fwy o ran eu ffordd o fyw yn parhau i gynyddu. Mae'r ymddygiadau hyn yn lleihau'n sylweddol y risg o glefydau cronig fel clefyd y galon, diabetes, a rhai canserau, ac yn cynyddu disgwyliad oes unigolion. Yn ei dro, dylai hyn leihau'r galw ar ein systemau iechyd a gofal cymdeithasol.

I gydnabod bod iechyd meddwl yn bryder cynyddol ac yn flaenoriaeth i bob un ohonom, mae'r gwasanaeth llesiant iechyd meddwl yn darparu cymorth ymyrraeth gynnar ac atal hanfodol. Mae cymorth iechyd meddwl hefyd yn cael ei ystyried trwy fentrau chwaraeon a llesiant, o ystyried pa mor bwysig yw cynnal a gwella iechyd meddwl.

Amcan Llesiant 3

Galluogi ein cymunedau a'n hamgylchedd i fod yn iach, yn ddiogel ac yn ffyniannus (Cymunedau Ffyniannus)

Trosolwg o'r cynnydd

Mae economi sefydlog sy'n gweithio'n dda yn sail ar gyfer twf, cymunedau ffyniannus, a safonau byw gwell, lle gall pawb fanteisio ar gyfle. Mae cyfleoedd cyflogaeth amrywiol a diogel, canol trefi a busnesau ffyniannus, a marchnad lafur fedrus yn allweddol i sicrhau economi iach, ac rydym wedi ymrwymo i hyrwyddo hyn trwy ystod o ymyriadau. Mae economi Sir Gaerfyrddin wedi adfer yn dda dros y blynnyddoedd diwethaf, ond nid yw'n rhydd rhag pwysau a heriau allanol. Mae incwm gwario aelwydydd yn parhau i fod yn is na'r cyfartaleddau cenedlaethol ac mae cyfraddau anweithgarwch economaidd dal yn uwch na'r cyfartaledd.

Mae mewnfuddsoddiad a chyllid allanol sylweddol wedi'u sicrhau i gefnogi prosiectau cymunedol, busnesau, creu swyddi, ac adfywio canol trefi. Mae nifer o brosiectau strategol a phrosiectau cyhoeddus naill ai ar y gweill neu wedi'u cwblhau a fydd yn gwella canol trefi ac ardaloedd cyfagos er budd cymunedau lleol. Mae'r gwaith ym Mhentre Awel yn parhau achâ rât gyda manteision i'r ardaloedd cyfagos eisoes yn cael eu gwireddu drwy gymunedau.

Mae ein dwy raglen gyflogadwyedd wedi parhau i gefnogi'r rhai sydd bellaf i ffwrdd o'r farchnad lafur i gael mynediad at gyflogaeth, cyfleoedd gwirfoddoli, neu hyfforddiant. Mae'r cyfleoedd hyn wedi'u cynllunio i gynyddu hyder ac arfogi pobl â'r sgiliau i gael swyddi a fydd yn gwella eu rhagolygon.

I gydnabod mai busnesau'r sir yw sylfaen ein heconomi, mae gwaith yn parhau i gynnig cefnogaeth trwy ystod o ymyriadau, gyda ffocws ar wella mynediad i ofod masnachol, darparu cyfleoedd rhwydweithio, cyfeirio at gyfleoedd cyllido sydd ar gael, a chefnogi busnesau i fanteisio ar gadwyni cyflenwi lleol trwy gyfleoedd caffael.

Amgylchedd naturiol Sir Gaerfyrddin yw un o'i hasedau mwyaf. Mae'r Cyngor wedi datgan ei ymrwymiad i fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur a bydd yn parhau i weithio tuag at fod yn Awdurdod Lleol Carbon Sero Net erbyn 2030, gan fynd i'r afael â'r materion sy'n sbarduno dirywiad yn ein bioamrywiaeth ac yn cefnogi adferiad natur. Rydym wedi gweld gostyngiad o 37% yn yr allyriadau carbon a dargedwyd yn y Cynllun Sero Net. Mae tair strategaeth arwyddocaol wedi'u datblygu i gefnogi bioamrywiaeth. Rydym hefyd wedi cymryd nifer o gamau i liniaru effeithiau llifogydd.

Rydym wedi gweld cynnydd da yn y Gwasanaethau Gwastraff, lle bu gwelliant parhaus mewn perfformiad o ran ailddefnyddio ac ailgylchu, gostyngiad yn y gwastraff sy'n cael ei anfon i safleoedd tirlenwi, a gostyngiad yn y gwastraff fesul person nad yw'n cael ei ailgylchu. Ategir hyn gan y ffaith i'r Gwasanaethau Gwastraff gael y lefelau boddhad uchaf yn yr arolwg preswylwyr ar gyfer 2024.

Mae ein Sir yn gadarnle strategol i'r Gymraeg, gyda bron i 40% o'r preswylwyr yn siaradwyr Cymraeg. Mae ein cymunedau Cymraeg yn wydn; fodd bynnag, mae gostyngiad wedi bod yn nifer y siaradwyr Cymraeg dros y blynyddoedd diwethaf. Mae'r Cyngor wedi arwain ar ddatblygu cynlluniau i gefnogi gwneud y Gymraeg yn norm mewn meysydd fel annog ei defnydd gyda phlant oedran cyn-ysgol, cynyddu cyfran y teuluoedd sy'n trosglwyddo'r iaith yn llwyddiannus gartref, a chynyddu nifer y preswylwyr sy'n dysgu Cymraeg.

Mae lefelau troseddu yn Sir Gaerfyrddin yn gymharol isel. Mae'r rhan fwyaf o bobl yn cytuno eu bod yn teimlo'n ddiogel yn eu cymuned, ond mae rhywfaint o anghysondeb ar draws y Sir. Mae gwaith partneriaeth effeithiol wedi parhau dros y flwyddyn, gan ganolbwyntio ar gydlyniant cymunedol a gwaith cymunedol wedi'i dargedu.

Mae'r Cyngor yn cynnal rhwydwaith priffyrdd helaeth o dros 3,500km ar draws ardaloedd lled-drefol a gwledig. Golyga cwtogiadau cyllid, pwysau ar y gadwyn gyflenwi, disgwyliadau cynyddol y cyhoedd, a dirywiad yn y priffyrdd fod y gwasanaeth dan bwysau. Ategir hyn gan y ffaith i faes gwasanaeth Priffyrdd a Thrafnidiaeth gael y lefelau boddhad isaf yn yr Arolwg Preswylwyr ar gyfer 2024. O ganlyniad, rydym yn blaenoriaethu cynnal y rhwydwaith, yn enwedig yn ystod y gaeaf, er mwyn sicrhau mynediad di-dor i wasanaethau hanfodol sy'n diogelu cysylltedd strategol. Mae rhagor o waith wedi'i gwblhau ar heriau strategol mawr megis ymgyrch genedlaethol 20mya, datblygu cynllunio trafndiaeth ranbarthol, a'r dyheadau carbon sero net.

Mae nifer y bobl a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol ar ein ffyrdd yn parhau i gynyddu, ac mae'r Cyngor wedi ymrwymo i wneud popeth yn ei allu i wneud ein ffyrdd yn fwy diogel trwy weithio mewn partneriaeth, codi ymwybyddiaeth, a chyfleoedd addysg a hyfforddiant i wella sgiliau ac ymddygiadau defnyddwyr ffordd.

Mae'r cynnig chwaraeon, hamdden a thwristiaeth yn y sir yn parhau i berfformio'n dda wrth i ymwelwyr dros nos a dydd gyfrannu £683m i'r economi leol gan gefnogi 6,649 o swyddi amser llawn. Mae'r sectorau hyn yn strategol bwysig i'r Sir ac yn manteisio ar ein tirwedd naturiol a'n cynnig diwylliannol a threftadaeth cryf. Yn bwysicach byth, maent yn helpu ac yn annog ein preswylwyr a'n hymwelwyr i fyw bywydau egniol, iach a chyfoethog.

Amcan Llesiant 4

Ein Cyngor:

Moderneiddio a datblygu ymhellach fel Cyngor cydnerth ac effeithlon

Trosolwg o'r cynnydd

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran moderneiddio ei weithrediadau a gwella gwytnwch ac effeithlonrwydd:

- Mae'r Rhaglen Drawsnewid wedi cyflawni arbedion cost sylweddol, gan gynnwys dros £200,000 o adolygiadau fflyd a £2.5 miliwn drwy wella adennill dyledion.
- Mae gweithio hybrid wedi'i ymgorffori'n llwyddiannus, ac mae gwerthu Parc Dewi Sant a defnyddio dulliau rheoli'r gweithle wedi cefnogi rhesymoli eiddo.
- Mae buddsoddiadau technolegol wedi symleiddio gweithrediadau, gydag awtomeiddio a roboteq yn lleihau llwythi gwaith â llaw ac yn arbed dros £61,000 trwy bost hybrid yn unig.
- Mewn perthynas â Rheoli Pobl, mae Strategaeth Recriwtio a Chadw newydd yn cael ei datblygu, a chafodd y Cyngor ei gydnabod fel 'Cyflogwr y Flwyddyn' am ei gefnogaeth i ddysgu Cymraeg.
- Mae ymgysylltu â'r staff yn parhau i fod yn gryf, gyda sgoriau arolwg gwell yn dangos balchder ac eiriolaeth dros y Cyngor fel cyflogwr.
- Mae blwyddyn gyntaf ein Strategaeth Ddigidol wedi cyflawni newid trawsnewidiol ar draws y sefydliad. Rydym wedi gwella seilwaith, grymuso ein gweithlu, gwella darparu gwasanaethau, a sicrhau bod seiberddiogelwch wrth wraidd ein gwaith. Mae sylfeini cadarn ar waith, ac rydym mewn sefyllfa dda i barhau i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus sy'n fwy clyfar, mwy diogel, a mwy cysylltiedig yn y blynyddoedd i ddod.
- Rydym hefyd wedi datblygu ei allu i wneud penderfyniadau ar sail data ac wedi buddsoddi mewn datblygu sgiliau digidol.